

[Elgaard.]

Spørgsmaalet vedrørende en saadan Udvikling rejst, og jeg erindrer ogsaa, at den højtærede Indenrigsminister netop vedrørende dette Omraade sagde, at det kunde man overveje, og det er altsaa i Forbindelse med dette, at jeg gerne vil høre en Udtalelse fra den højtærede Indenrigsminister om dette Spørgsmaal.

I øvrigt har jeg med Tilfredshed lagt Mærke til, at man har opretholdt den Fordeling af Beløbene, som i Fjor blev foretaget mellem Hovedstadskommunerne, Købstadkommunerne og Amts- og Sognekommunerne, og som, saa vidt man kan skønne ud fra de Oplysninger, der er givet i Bemærkningerne, har været nogenlunde tilfredsstillende med Hensyn til i det rette Forhold at imødekomme de forskellige Ansøgninger om Laan, idet man vel med Rette derudfra kan slutte, at naar der i Lovforslaget i Aar for Amts- og Sognekommuner er forbeholdt mindst 25 Mill. Kr. mod mindst 15 Mill. Kr. i Fjor, vil man være i Stand til at imødekomme de Laanebegæringer, der kommer fra de Dele af vort Samfund, i samme Udstrækning som Laanebegæringerne fra Købstadkommunerne og Hovedstadskommunerne.

Endelig har jeg endnu et Spørgsmaal. I det forløbne Aar, har Renten ligget omkring 5 pCt. for det, man kalder større Laan eller Laan ud over en vis Løbetid, 10 Aar, og paa 4½ pCt. for Laan paa en Løbetid af op til 10 Aar. Jeg vil gerne spørge den højtærede Minister, om man paa nuværende Tidspunkt mener, at denne Rente, saadan som Lovforslaget forudsætter, vil være den gældende ogsaa et Stykke ud i Fremtiden.

Jeg anbefaler altsaa Lovforslaget til velvillig Behandling.

Carlsen-Skiødt: Flere af de Love, som Rigsdagen har vedtaget i de senere Aar, har jo gjort, at Kommunerne direkte eller indirekte har faaet store Udgifter, og det er ogsaa omtalt her i Bemærkningerne, at det, Laanefonden særlig skal medvirke til, er Opførelse af Skoler, Sygehuse og Alderdomshjem, og at man i det hele taget derigennem ogsaa vil aflaste Arbejdsløsheden noget. Det fremgaar ligeledes af de Oplysninger, som Bemærkningerne giver, at Kommunerne, Købstadkommunerne, Sognekommunerne og Amtskommunerne, har benyttet Laanefonden i ret stor Udstrækning. Det er en selvsagt Ting, at de nye Arbejder, baade de, Lovene kræver, og de, der ad anden Vej maa sættes i Gang

for at skaffe Arbejde, ikke kan afholdes af den almindelige Ligning, men maa udføres ved Hjælp af Loven. Ud fra disse Betragtninger kan Det konservative Folkeparti tiltræde det Lovforslag, som foreligger.

Jeg kan dog ikke tilbageholde den Bemærkning, at man ikke maa glemme, at det, der er Tale om, ikke er Tilskud fra Staten, men at det er Laan, og at disse Laan ikke blot skal forrentes, men ogsaa til sin Tid tilbagebetales. Det vil altsaa sige, at vi ogsaa her paa Rigsdagen maa være klar over, at en stadig Stigen af Kommunernes Laan betyder en Byrde, som føres over paa Fremtiden, og som vi er med til at paalægge vore Børn og Børnebørn og maaske ogsaa Børnebørnsbørn. Denne Udvikling af Kommunernes Gældsbyrde kan Rigsdagen nok være betænkelig ved. Det vil derfor være ønskeligt gennem en Udvalgsbehandling af dette lille Lovforslag — som i Virkeligheden ikke er saa lille, da det drejer sig om mange Millioner Kroner — at faa Oplysning om, hvor stærkt Kommunernes Gæld er steget i dette Aarhundrede, f. Eks. for hvert Femaar.

Der er i Bemærkningerne gjort opmærksom paa, at der ikke har været Tab paa de Laan, som har været tilstaaet Kommunerne efter de tidligere Love, og at der stadig er Laanebehov. Dette at der ikke har været Tab, kan paa en vis Maade være glædeligt; paa den anden Side maa man sige, at det vilde være katastrofalt, hvis det blev almindeligt, at Kommunerne ikke kunde svare til de Forpligtelser, som de gik ind paa ved Laanenes Optagelse. Men det er jo velkendt, at der mange Steder er Kommuner, hvor Ligningen tynger meget haardt paa Befolkningen, men dette skal jeg ikke komme ind paa i denne Forbindelse. At der er Laanebehov, hænger jo sammen med de Arbejder, der kræves gennem de vedtagne Love, ja, man kunde maaske tale om en Nødssituation.

Ud fra disse Betragtninger skal jeg, som sagt, paa Det konservative Folkepartis Vegne give Tilslutning til det foreliggende Lovforslag.

Hassing-Jørgensen: Jeg kan paa Det radikale Venstres Vegne anbefale Lovforslaget til velvillig Behandling.

Jens Thomsen: Det foreliggende Lovforslag er kun en Udvidelse af den nugældende Lov, men mit Parti er betænkeligt ved at give offentlige Institutioner en Slags Fortrinsret paa Laanemarkedet. Man siger